

N:o 211.

Af herr **O. Melin**, om tillägg till Kongl. Maj:ts proposition angående ordnande af den allmänna och enskilda helso- och sjukvården i riket.

Uti Kongl. Maj:ts proposition af 31 sistlidne december, angående ordnande af den allmänna och enskilda helso- och sjukvården i riket, förekommer bland andra bestämmelser den:

att 24 förste provinsialläkare må anställas, en för hvarje län, med station i länets residensstad och med åliggande tillika att vara provinsialläkare i det kringliggande provinsialläkaredistriktet; och i 17 paragrafer af åberopadt komitéförslag föreslås instruktion för desse förste provinsialläkare.

Skulle nu Kongl. Maj:ts proposition i enlighet med komiténs förslag oförändrad vinna Riksdagens bifall, blefve följdén deraf, att våra större städér sjelfständighet med afseende på utvecklingen af sina sanitära förhållanden i hög grad förlamades; och att förste provinsialläkarens förmanskap öfver förste stadsläkaren samt den förstnämndes rätt att ingripa i stadens helsovårdsärenden vållade störande förvecklingar och hinder, till men för samhället.

Dessa åsigter hafva tydligen framhållits af Göteborgs stadsfullmäktige och dess helsovårdsnämnd uti deras yttranden rörande komiténs omnämnda förslag, men synas vederbörande härvid ej fäst något afseende.

Medföljande exemplar af Göteborgs stadsfullmäktiges handlingar, n:o 89 för 1887, innehåller dessa myndigheters yttranden i ämnet, och ber jag att, med hänvisande till deras innehåll, vördsamt få föreslå,

att Riksdagen måtte besluta, att, derest förslaget om förste provinsialläkare och dermed sammanhängande ändringar i kongl. helsovårdsstadgan i öfrigt godkännes, ett tillägg dock måtte göras, som förklarar, att tillämpning icke skall ske på de städer, hvilka för tillgodoseende af sina sanitära intressen anställt särskild stadsläkare, som i sådan egenskap uteslutande sysselsätter sig med stadens helsovårdsärenden.

Om remiss till statsutskott anhåller

Stockholm den 4 mars 1890.

Olof Melin.

I förestående motion instämma undertecknade:

John Bratt.

C. F. Winkrans.

Josef Andrén.

A. F. Liljeholm.

P. Lundén.

Bilaga.

Berednings förslag till yttrande af stadsfullmäktige öfver komiterades betänkande angående instruktion för provinsialläkare, m. m.

Till herrar stadsfullmäktige i Göteborg.

Eder den 29 sistlidne september tillsatta beredning får, enligt sitt uppdrag, härmed afemna förslag till från eder infordradt yttrande öfver den s. k. provinsialläkarekomiténs betänkande.

Göteborg den 14 Oktober 1887.

Philip Leman. *Gustaf Svanberg.* *Gustaf Ljungberg.*

Till Konungen.

Öfver ett den 5 april 1887 afgifvet underdånigt betänkande af komitén för granskning af förslag till instruktion för provinsialläkare m. fl. läkare, m. m., har från Göteborgs stadsfullmäktige infordrats yttrande i hvad komiténs instruktionsförslag angår stads- och stadsdistriktsläkare, äfvensom beträffande ifrågasatta ändringar i kongl. helsovårdsstadgan; och få, af sådan anledning och efter erhållen del af komiténs betänkande och förslag, äfvensom af stadens helsovårdsnämnds och förste stadsläkarens den 6 sistlidne september afgifna yttranden i ämnet, stadsfullmäktige, med anslutning i hufvudsakliga delar till sistnämnda yttranden, i underdånighet anföra följande.

De anordningar, som i afseende på helso- och sjukvård för Göteborgs stad vidtagits, stå i noga öfverensstämmelse med föreskrifterna i

kongl. helsovårdsstadgan, Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 19 november 1875, angående förste och andre stadsläkaretjensterna härstädes, samt fastställda och vid helsovårdsnämndens yttrande fogade instruktioner för nämnden och stadens distriktsläkare. Sagda anordningar hafva hittills visat sig tillfredsställande Af 1875 års nådiga bref, infördt i bilagda n:o 5 af stadsfullmäktiges handlingar 1876, inhemtas, att stadsläkarnes åligganden nästan helt och hållet sammanfalla med de skyldigheter, som enligt komitéförslaget skulle tillhöra förste provinsialläkaren, men derjemte, att Göteborgs förste stadsläkare ej får befatta sig med praktik såsom läkare, utan har att uteslutande egua sin verksamhet åt stadens allmänna helsovård; hvadan denne tjänsteman också antages med särskild hänsyn till kvalifikationer för ett nöjaktigt uppfyllande af de göromål, som tillhöra en dylik verksamhet, samt hans löneförmåner och vilkoren för hans pensionsrätt äro härefter lämpade.

Att under sådana förhållanden Göteborgs förste stadsläkare, såsom specialist i helsovårdsfrågor, måste i hithörande angelägenheter anses vara bättre kvalificerad än en för hela länet anställd förste provinsialläkare, hvars tid och krafter skulle tagas i anspråk äfven för vidsträckta och aflägsna områden utom Göteborg och hvilken för sin utkomst blefve hänvisad jemväl till enskild läkarepraktik, torde lika litet kunna betviflas, som att förste provinsialläkarens förmanskap öfver förste stadsläkaren och rätt att ingripa i de staden rörande helsovårdsärenden skulle vålla störande förvecklingar och hinder, till men för samhället.

Då härtill kommer:

att förste provinsialläkarens åligganden i afseende å rättsmedicin och allmän sjukvård här i staden bestridas af en andre stadsläkare och åtta distriktsläkare, förutom läkarne vid sjukvårdsinrättningarna;

att den för förste provinsialläkaren ifrågasatta befogenhet att, efter godtfinnande, föreskrifva med utgifter för staden förenade anordningar desto mindre är lämplig, som han icke skulle vara i stadens tjänst anställd och således icke heller skyldig att inför stadens myndigheter svara för sina åtgöranden; och

att den för förste provinsialläkaren föreslagna myndighet öfver stadens sjukvårdsinrättningar icke synes behöflig eller ens lämplig, då sjukhusens läkare, särskildt öfverläkarne vid härvarande allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, tillsättas på grund af bepröfvad skicklighet och erfarenhet och följaktligen torde i kompetens vara fullt jemförlige med förste provinsialläkaren,

få stadsfullmäktige, såsom sin bestämda mening, uttala, att, hvad

Göteborgs stad angår, den föreslagna förste provinsialläkare-institutionen skulle vara ej blott öfverflödig, utan möjligen till och med skadlig.

Stadsfullmäktige anhålla därför i underdånighet, att, derest förslaget om förste provinsialläkare och dermed sammanhängande ändringar i kongl. helsovårdsstadgan skulle upphöjas till lag, förklarande måtte meddelas, att densamma icke skall på Göteborgs samhälle tillämpas.

Göteborg den

På stadsfullmäktiges vägnar
underdånigst.

Till magistraten i Göteborg.

Genom resolution af den 5 nästlidne augusti har magistraten — med öfverlemnande af ett tryckt exemplar af ett den 5 april 1887 afgifvet underdånigt betänkande af den af Kongl. Maj:t den 6 november 1885 tillsatta komité för granskning af uppgjortt förslag till instruktion för provinsialläkare med flere läkare, äfvensom för utredande af åtskilliga andra i samband dermed stående frågor — anmodat nämnden afgifva yttrande öfver det betänkandet bifogade förslag till instruktion för läkare, som äro för helso- och sjukvården inom ett visst område anstälde, så vidt samma förslag angår stads- och distriktsläkare, äfvensom öfver ett betänkandet jemväl vidfogadt förslag till ändringar i kongl. helsovårdsstadgan för riket.

Det underdåniga betänkandet, som härmed återställes, har bland nämndens ledamöter cirkulerat, hvarefter ärendet vid nämndens sammanträde denna dag vunnit handläggning på sätt bilagda protokollsutdrag utvisar.

Ehuru nämndens yttrande beträffande den föreslagna förste provinsialläkare-institutionen icke blifvit begärtd, har nämnden dock, enär nämndens och stadsläkarnes i Göteborg ställning genom en sådan institution skulle väsentligen förändras, ansett sig oförhindrad att afhandla jemväl sagda institution, för så vidt frågan rör sig om dess förhållande till helsovårdsmyndigheterna i Göteborg. I sådant afseende vill nämnden fästa uppmärksamheten å olämpligheten och vådan af att tillerkänna den i Göteborg stationerade förste provinsialläkaren ett sådant inflytande å helso- och sjukvården i staden, som den föreslagna instruktionen synes vilja åt hemälde embetsman inrymma. Denne skulle nemligen, på sätt

förslaget närmare bestämmer, komma att »utöfva tillsyn öfver den allmänna helso- och sjukvården» inom hela länet och sålunda äfven inom staden Göteborg. Förste stadsläkaren härstädes har, jemlikt kongl. brefvet den 19 november 1875, att bland annat »egna noggrann uppmärksamhet åt det, som kan inverka på sundheten och allmänna helsotillståndet i staden, samt allvarligt söka att häri åstadkomma förbättringar och ett tillfredsställande skick». Förste provinsialläkaren skulle icke hafva någon skyldighet att deltaga i de dagliga arbetena för stadens sundhet, men väl ega rätt att meddela råd och vid vissa tillfällen ingripa. Ersätta stadens sundhetsläkare skulle han sålunda icke, utan blott ega tillsyn öfver helsovårdsarbetena. Då nu förste stadsläkaren i Göteborg, enligt ofvannämnda kongl. bref, icke får befatta sig med praktik såsom läkare, och vid denna befattnings tillsättande afseende sålunda fästes uteslutande vid vederbörandes lämplighet att vara sundhetsläkare, kan det med skäl antagas, att förste stadsläkaren kommer att i erfarenhet och insigter beträffande sanitära frågor öfverträffa förste provinsialläkaren. Att under sådana förhållanden uppdraga åt denne sistnämnde att utöfva tillsyn öfver helsovårdsnämndens och förste stadsläkarens arbeten, synes nämnden icke kunna medföra gagn för staden eller länet, men väl kunna förorsaka oreda och osäkerhet.

Helsovårdsnämnden, som icke kan finna någon fördel för samhället i upprättandet af den föreslagna förste provinsialläkare-institutionen, får alltså såsom sin åsigt uttala, att, derest denna institution ändock kommer till stånd, staden Göteborg bör utgöra ett särskildt helsovårdsdistrikt, undantaget från förste provinsialläkarens i Göteborg tillsyn.

I öfrigt får nämnden åberopa hvad herr förste stadsläkaren i ärendet anført; och bifogas tryckta exemplar af gällande instruktioner för helsovårdsnämnden och distriktsläkarne i Göteborg.

Göteborg den 6 september 1887.

På helsovårdsnämndens vägnar:

H. A. Frick.

Ernst Bring.

Utdrag af protokollet, hållet hos helsovårdsnämnden i Göteborg den 6 september 1887.

S. D. Uti resolution af den 5 sistlidne augusti hade magistraten härstädes — med öfverlemnande af ett tryckt exemplar af underdånigt betänkande, afgifvet den 5 april 1887 af den af Kongl. Maj:t den 6 november 1885 tillsatta komité för granskning af uppgjortt förslag till instruktion för provinsialläkare med flere läkare, äfvensom för utredande af åtskilliga andra i samband dermed stående frågor — anmodat nämnden att öfver det betänkandet bifogade förslag till instruktion för läkare, som äro för helso- och sjukvården inom ett visst område anställde, så vidt samma förslag angår stads- och stads-distriktsläkare, äfvensom öfver jemväl vidfogadt förslag till ändringar i kongl. helsovårdsstadgan för riket, senast den 2 innevarande september afgifva yttrande, dervid det tryckta betänkandet återförväntades.

Sedan antecknadit blifvit, att det underdåniga betänkandet bland nämndens ledamöter cirkulerat, yttrade sig herr förste stadsläkaren skriftligen sålunda:

»Till Göteborgs helsovårdsnämnd.

Magistraten har anhållit om nämndens utlåtande öfver provinsialläkarekomiténs underdåniga betänkande af den 5 april 1887, i hvad som angår statsläkarne samt ändringar i helsovårdsstadgan. Utlåtandet borde aflemnas före den 2 dennes. Skriftligen har jag anhållit om uppskof dermed till den 15 dennes, och har denna anhållan blifvit af magistraten bifallen.

Jag får föreslå, att nämnden gör följande anmärkningar och erinringar med afseende på de delar af ifrågavarande betänkande, öfver hvilka utlåtande blifvit begärdt:

I. Angående helsovårdsstadgan och helsovårdsnämnden.

1) (se pag. 92) Angående § 11 i helsovårdsstadgan. Helsovårdsnämndens årsberättelse kan ej gerna vara i fullfärdigt skick aflemnad under februari månad, särskildt emedan den enligt gällande formulär skall innehålla följande uppgifter, som ej (så långt min erfarenhet sträcker sig) hittills kunnat i härför tillräckligt god tid erhållas, nemligen:

a) dödboksutdragen och dödbevisen från de större församlingarne i staden. Dessa hafva hittills på grund af församlingens storlek ej kunnat erhållas förr än under februari månads lopp. Ehuru väl dödbevisen aflemnas hvarje vecka, äro dock dödboksutdragen nödvändiga för komplettering och kontroll, och anser jag icke, att behörig bearbet-

ning af dödligheten kan ske, innan pastor fullständigt utarbetat sina listor, samlat in felande dödbewis från främmande församlingar, skilt ifrån dem, som verkligen tillhöra staden och som icke göra det o. s. v. Dödsorsakernas bearbetning för Göteborgs stad tager flera veckor af min tid i anspråk.

b) Förhållandet med afseende på vattenledning och aflopp. Gatu- och vägförvaltningens och vattenledningsstyrelsens hithörande uppgifter har jag ännu icke fått öfverlemnade före mars månad, och jag har anledning tro, att de ej förr kunna lemna en fullständigare öfversigt öfver det förflutna årets arbeten.

Jag får således afstyrka komiténs förslag att framflytta årsberättelsens aflemnande från mars till februari.

2) Då § 10 i instruktionen för förste provinsialläkarne (se pag. 40) synes mig nära beröra helsovårdsnämndernas verksamhet, så torde desamma här böra närmare afhandlas. Nämnde embetsman kan vid yppandet af smittosam sjukdom i staden erhålla Konungens befallningshafvandes förordnande för sig att anordna lämpliga åtgärder mot sjukdomen. I nämnde § samt i motiven pag. 223 framhålles uttryckligen, att, om särskilda skäl dertill funnes, äfven om helsovårdsnämnden icke uraktlåtitt vidtaga de åtgärder, den ansett tillräckliga, nämnde läkare kan erhålla förordnande att anordna åtgärderna mot sjukdomen. Det synes mig vara olämpligt att lemna i denne läkares hand magten att i detalj anordna åtgärderna till och med vid en lokal nervfeber — eller difteriepidemi. Han skulle sålunda kunna t. ex. föreskrifva hvilket desinfektionsmedel helsovårdsnämnden dervid skulle använda, han skulle kunna befälla om afförande till sjukhus, stängande af matvarubutiker och skolor, m. m.

Jag antager, att ett missbruk af ifrågavarande rätt sällan eller aldrig skulle ifrågakomma, men anser i alla fall, att paragrafen i fråga måtte förändras; den synes mig vara för mycket ingripande mot helsovårdsnämndens myndighet och kommunens rättigheter. Jag känner ej, hvilken myndighet Konungens befallningshafvande sjelf eger med afseende på åtgärder mot smittosamma sjukdomar; i § 35 af helsovårdsstadgan står, att denna myndighet har att mot hotande farsot vidtaga de åtgärder, »som kunna på samma myndighet ankomma». Om häruti ligger någon inskränkning i Konungens befallningshafvandes ingripande, så borde en sådan också tillkomma förste provinsialläkaren. Denne bör enligt min åsigt aldrig med afseende på våra farsoter beklädas med större magt än den, som gällande helsovårdsstadga och epidemistadgan af den 19 mars 1875 tillerkänna Konungens befallningshafvande med afseende på stadskommun.

Den afhandlade § 10 synes mig äfven medföra fara för att förste provinsialläkaren kan vilja göra sina särskilda åsigter med afseende på farsotssjukdomarne gällande gent emot helsovårdsnämnden. Att på ett så litet utarbetadt fält som hygienens olika åsigter skola framträda och förfäktas, ligger i sakens natur. Att i nyssnämnde läkares instruktion infläta något, som kan tydas så, att han eger rätt att göra sina åsigter gällande framför helsovårdsnämndens, synes mig vara synnerligen olämpligt, så mycket mer som det ej kan som säkert antagas, att förste provinsialläkaren i allmänhet skall, på samma gång som han för sin utkomst måste praktisera och dessutom är rättsläkare, apoteksvisitator m. m., kunna ernå samma erfarenhet, som våra största stadskommuners helsovårdsnämnder inom sig besitta. Följandet och bekämpandet från hus till hus i våra största städer af hvarje framträdande sjukdomsfall af elakartad epidemisk natur måste gifva mera tillfälle till erfarenhet än den vanliga läkarepraktiken och ordnandet af inkomna summariska sifferuppgifter öfver vissa epidemiska sjukdomar. Det må här vidare framhållas, att Göteborgs helsovårdsnämnd knappast kan påräkna någon hjälp med afseende på de sanitära arbetena inom staden om en förste provinsialläkare här blefve stationerad. En kraftigare tillsyn öfver helsovårdsstadgans tillämpning utanför staden skulle visserligen kunna blifva af nytta för stadens sundhet, men vid motarbetandet af smittosamma sjukdomars utbredning från Göteborg till landet och från landet till Göteborg är den föreslagna begränsningen af förste provinsialläkarens verksamhet till länet synnerligen olämplig. Göteborg ligger på gränsen mellan tre län, och erfarenheten visar, att vi med afseende på farsoterna lika mycket stått i samband med Venersborgs län som med Bohuslän. I stadens grannsocken mot nordost skulle icke Göteborgs läns förste provinsialläkare kunna skydda oss från t. ex. utbrutna koppor, utan skulle då dylik läkare efterskrifvas från Venersborg; åtminstone vore det dennes skyldighet att derifrån öfvervaka koppfarsotens städfjande. 1883 hade just bildat sig en dylik smittohärd i Elfsborgs län, vid Göta elf, blott 2 mil från staden. Skulle en inspektion med ingripande magt kunna göra någon större nytta med afseende på farsoternas utbredande, så skulle denna göras af en fullt utbildad specialist med stor egen erfarenhet, och hans magt finge ej vara begränsad genom länsgränserna.

Jag får således föreslå, att orden i förste provinsialläkarens instruktion § 10 mom. 1, »der så erfordras» utbytas mot »der tredska att vidtaga nödiga åtgärder föreligger», samt att i samma moment framför slutorden »anordna lämpliga åtgärder» tillägges: »så långt gällande för-

ordningar sådant medgifva». Möjligen kunde med fog Göteborgs helsovårdsnämnd, som hittills visat sig gå i spetsen vid sanitära arbetens utförande i Sverige, kunna i ifrågavarande hänseende undantagas från förste provinsialläkarens tillsyn, liksom äfven hvarje annan stadskommun synes mig böra undantagas, som antagit en särskild läkare uteslutande för sina sanitära arbeten. Äfven angående rapporterande af de smittosamma sjukdomarne synes ingen förändring behöfva vidtagas, då redan sådan rapport för hvarje vecka lemnas till Konungens befallningshafvande.

II. Angående stadsläkarne.

3) I § 45 mom. 2 (se pag. 67) står, att distriktsläkarne kunna utnännas af helsovårdsnämnden, derest förvaltningen af den allmänna sjukvården uppdragits åt nämnden. Med detta uttryck menar helsovårdsstadgan i § 8 möjligen förvaltningen af sjukhusen i första rummet. I Göteborg har helsovårdsnämnden ej att förvalta sjukhusen (utom epidemisjukhuset), och uttrycket i den föreslagna § 45 mom. 2 är sålunda möjligen otydligt. Nämda vilkor synes mig ur momentet kunna utgå eller bör det förtydligas, då väl helsovårdsnämnden bör kunna af stadsfullmäktige bemyndigas att antaga distriktsläkarne, utan att öfvertaga förvaltningen af sjukhusen. Nämndens instruktion innehåller, att densamma, utom öfverinseendet öfver epidemisjukhuset och dermed i sammanhang stående anstalter, har inseendet öfver allmänna sjukvården inom samhället endast så vidt denna sjukvård lemnas af stadens distriktsläkare.

4) I § 48 (pag. 68 o. f.) fastställas stadsläkarnes tjensteåligganden, d. v. s. alla de åligganden, som det tillkommer stadskommun att genom stadsläkare och stadsdistriktsläkare besörja. I Göteborg ingå dessa samtligen i dessa läkares instruktion, med undantag, så vidt jag kan se, hufvudsakligen af tillsynen öfver apoteken (mom. 4) samt granskningen af medikamentsräkningar (mom. 7). Angående dessa åligganden synes mig ingen anmärkning nu böra från nämndens sida framställas. Deremot synes mig följande § 49 (pag. 70) behöfva fullständigas eller förtydligas. Den afhandlar de olika läkarnes i stad instruktioner samt fördelningen af åliggandena mellan dem. I motiveringen framhåller komitén (pag. 254), att derest gällande instruktioner innehålla något, som icke är i öfverensstämmelse med innehållet i §§ 45—53 i föreliggande förslag till instruktion för stadsläkare, så skall instruktionen omarbetas, underställas kongl. medicinalstyrelsens pröfning samt lända till efterrättelse för stadsläkare, som derefter anställas. Den af nämnden antagna instruktion för distriktsläkarne tror jag icke innehålla något,

som behöfde ändras, deremot skulle enligt komiterades förslag förändringar derutinnan hädanefter beslutas af stadsfullmäktige efter helsovårdsnämndens hörande, granskas af magistraten samt fastställas af kongl. medicinalstyrelsen. Denna vidlyftiga procedur för den minsta ändring eller tillägg i dessa läkares instruktion synes mig särdeles olämplig. Jag erinrar om de små förändringar, som litet emellanåt af nämnden måst göras i distriktsläkarnes instruktion. Enligt förslaget skulle t. ex., då nämnden ålade distriktsläkarne tillsyn öfver de sinnessjuke i distriktet, detta beslut först godkännas af ännu tre myndigheter, innan det erhöile gällande kraft. Jag föreslår afstyrkande af detta förslag och ett tillägg till § 49, innehållande att »helsovårdsnämnden eger rätt att utfärda instruktion för stadsdistriktsläkare i de städer, der dessa läkare antagas af nämnden; dock må denna instruktion icke innehålla något stridande mot gällande allmän instruktion för stadsläkare och stadsdistriktsläkare».

5) Förste och andre stadsläkarnes i Göteborg tjensteåligganden innehållas i kongl. brefvet af den 19 november 1875. I provinsialläkarekomiténs förslag till instruktion för stadsläkare finnes intet uttalande derom, att stadskommun kan finna med sin fördel förenadt att anställa en läkare för sina sanitära arbeten särskildt. Då komiterades stadsläkareinstruktion kan tydas sålunda, som om stadsläkare alltid hade skyldighet att meddela stadens invånare läkarevård, alltid skulle föra sjukjournal o. s. v., så anser jag ett förtydligande med afseende härå böra i § 49 inflyta, utvisande att stadsläkarnes i § 48 uppräknade åligganden kunna fördelas mellan stadskommunens läkare i öfverensstämmelse med den fördelning, som för närvarande i Göteborg gäller; helsovårdsnämnden måste enligt min åsigt afstyrka hvarje mera ingripande förändring i den nuvarande arbetsfördelningen.

6) Angående § 50 (se pag. 71) anser jag det omöjligt för förste stadsläkaren att för en så stor stad som Göteborg hafva årsberättelse färdig till februari månads utgång. Berättelsen skall bland annat innehålla noggranna uppgifter om sjukdomsförhållandena inom staden, och dessa kunna icke erhållas utan bearbetning äfvenledes af dödsorsakerna; som ofvan nämnts, kunna dessa ej beräknas vara färdigt bearbetade förrän allra först vid slutet af februari. Jag får sålunda föreslå afstyrkande af ett framflyttande till februari af förste stadsläkarens i Göteborg årsberättelse och föreslår insättande af »mars» i mom. 1 i stället för »februari». Mest upplysande blefve årsberättelsen utan tvifvel, om vederbörande ville afvakta den till magistraten och stadsfullmäktige aflåtna berättelsen

öfver helsovårdsnämndens arbeten under senast förflutna år, hvilken enligt nämndens instruktion skall aflemnas före april månads utgång.

7) Angående § 51 beder jag få anmärka, att det synes mig olämpligt, att icke magistraten skall få bevilja en kommunens embetsman, som är helt och hållet affönad och äfven antagen af kommunen, längre tjänstledighet än för en månad. Jag vill erinra om, att för vissa läkaretjänster beviljas semester ända till 2 månaders tid. Då i Göteborg stadsläkarne ej åtnjuta semester, synes mig billigtvis icke kongl. medicinalstyrelsen behöfva rådfrågas, derest en läkare på egen bekostnad vill skaffa sig frihet under så lång tid, som motsvarar andra läkareplatsers semester. Då dessutom vid företagande af en resa och dylikt det kan vara ganska väsentligt att utan tidsutdrägt erhålla svar angående en tjänstledighetsansökan, och väl inga särskilda svårigheter böra beredas en hygieniker, som vill resa, då ju hans utbildning i mycket hänger på hans resor, så får jag föreslå, att i § 51 utbytas orden »ej afser längre tid än en månad» mot »ej öfver längre tid än två månader». Enligt förslaget skulle för tjänstledighet öfver en månads tid ej mindre än tre myndigheter höras. — Angående helsovårdsnämndens hörande för tjänstledighets beviljande, anser jag detta med afseende på andre stadsläkaren vara onödigt och föreslår således, att bestämmelsen derom utgår. Med afseende på förste stadsläkaren, så torde bestämmelsen hafva någon betydelse, dock anser jag att för en kortare tjänstledighet två myndigheters utlåtande deröfver är en väl tidsödande procedur; för att ej nämnden skulle för sådan orsak behöfva sammanträda, kunde det stå »efter helsovårdsnämndens eller dess ordförandes hörande».

Ett exemplar af helsovårdsnämndens och distriktsläkarnes instruktion torde böra åtfölja nämndens utlåtande.

Göteborg den 6 september 1887.

E. Almquist.»

Med godkännande af hvad herr förste stadsläkaren sålunda anført beslöt nämnden att med skrifvelse, enligt brefboken, till magistraten öfverlemna utdrag af detta protokoll. Protokollet i ärendet förklarades justeradt; och anmodades herrar förste stadsläkaren och polismästaren att jemte herr ordföranden justera den beslutade skrifvelsen.

Ut supra.

In fidem
Ernst Bring.